

78871/2025/KHK

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VAŠE ZNAČKA:

ZE DNE:

ČÍSLO JEDNACÍ: KUKHK-DS-2025-24543-1

DATUM: 5.8.2025

VYŘIZUJE: Mgr.Bc. David Mazánek

ODBOR: dopravy a silničního hospodářství

ODDĚLENÍ:

TELEFON: 635, 720 066 917

E-MAIL: dmazanek@khk.cz

POČET PŘÍLOH:

SPISOVÝ ZNAK: 52.1

METODIKA K VYBRANÝM PROCESNÍM POSTUPŮM SILNIČNÍCH SPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Vážené kolegyně a kolegové,

Krajský úřad Královéhradeckého kraje (dále i jen KÚ KHK), jako nadřízený správní orgán silničním správním úřadům (SSÚ; obecním a městským úřadům) se s ohledem na opakující se pochybení, nejednotnost postupů SSÚ a judikaturu rozhodl vydat následující metodiku k některým řízením a postupům vedeným dle z.č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve zn. pozd. předpisů (ZPK).

I. OTÁZKA ÚČASTENSTVÍ V ŘÍZENÍ

KÚ KHK upozorňuje, že pokud jde o:

a) deklaratorní řízení (typicky právní povaha cesty), pak je tzv. hlavním účastníkem (ust. § 27 odst. 1) z.č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve zn. pozd. předpisů) toliko žadatel, nikoli např. vlastník posuzované cesty¹.

¹ k tomu vizte např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 03. 2023, sp.zn. 30 A 77/2022 (žalobce je vlastníkem cesty v řízení o posouzení její právní povahy): „52. **Žalobce v dané věci není účastníkem řízení na základě procesního úkonu, tj. žádosti – návrhu na zahájení řízení (tím je žadatel), nesvědčí mu ani společenství práv nebo povinností se žadatelem (Družstvem Slunečnice). Žalobce je tak účastníkem řízení dle odstavce 2 zmíněného ustanovení, neboť má hmotněprávní poměr k předmětu řízení s určitou intenzitou, znamenající možné přímého dotčení v jeho právech či povinnostech.**“; pokud bude žadatelem jeden ze spoluvlastníků nemovitosti napojovaných posuzovanou cestou, pak se uplatní závěry Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 133/2013-83 ze dne 02.07.2014: „Účastníkem řízení podle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu může být žadatel, kterým v daném případě byla BBC Radiocom a nikoliv stěžovatel, a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností se žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. Aby tedy mohl být stěžovatel považován za účastníka řízení ve smyslu citovaného ustanovení, musí splnit dvě podmínky. Jednak musí být dotčenou osobou, tedy osobou, již se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (§ 2 odst. 3 správního řádu) a jednak musí být se žadatelem ve společenství práv nebo povinností. **Takovým společenstvím práv může být podílové spoluvlastnictví určité věci. Pokud např. jeden ze spoluvlastníků stavebního pozemku v podílovém**

b) posouzení účastenství v případech, kdy není explicitně řešeno v ZPK (tj. například je uvedeno v řízení o uzavírce), pak je nutné, aby pro přezkoumatelnost postupu SSÚ bylo uvedeno (nejpozději v meritorním rozhodnutí, ideálně již v oznámení o zahájení řízení), na základě čeho byl okruh účastníků určen, resp. proč ta která osoba účastníkem řízení je; plně přitom postačuje relativně stručná, avšak konkrétní úvaha, např.: „*Předmětem řízení je žádost o omezení přístupu na veřejně přístupnou účelovou komunikaci, správní orgán proto na základě katastrální mapy a provedeného důkazu ohledání místa určil okruh účastníků tak, že jsou jimi toliko vlastníci 5 rekreačních chat, které jsou předmětnou cestou napojeny – jde o nemovitosti na p.p.č: ..., žádné jiné nemovitosti cesta nenapojuje, neboť dále v terénu zaniká v louce.*“

c) situaci, kdy SSÚ zjistí, že se změnila osoba účastníka (prodej nemovitosti, úmrtí,...), pak bez dalšího začne s touto osobou jako s účastníkem řízení jednat.

d) situaci, kdy SSÚ zjistí, že s osobou, která je účastníkem řízení takto nejednal, pak pokud:

- ještě nedošlo vydání rozhodnutí ve věci, informuje účastníka o probíhající řízení (jeho předmětu a fázi, ev. mu zašle přehled doposud učiněných úkonů),
- došlo k vydání meritorního rozhodnutí, zašle mu jej, přičemž tento účastník má možnost se proti němu odvolat dle pravidel a ve lhůtách uvedených v § 84 z.č. 500/2004 Sb., správním řádu, ve zn. pozd. předpisů (dále jen SprŘ); o těchto musí být účastník poučen, typicky v přípise, jehož přílohou bude meritorní rozhodnutí.

V takovýchto případech není nutné vydávat usnesení o tom, že osoba účastníkem je (§ 28 SprŘ), pouze se učiní uvedené úkony (naopak pokud se určuje, že určitá osoba účastníkem není, usnesení se vydat musí).

II. ROZSAH POUČOVACÍ POVINNOSTI SSÚ

KÚ KHK uvádí, že existuje zákonná povinnost SSÚ poučit dotčené osoby o jejich základních procesních právech (a povinnostech). KÚ KHK uvádí, že minimální (dle typu řízení, resp. úkonu a účastníků) poučení by mělo obsahovat:

- a) informaci o možnosti činit podání, resp. navrhopat důkazy a vznášet námitky po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí (ust. § 36 odst. 1) SprŘ) a o tzv. koncentrační zásadě (ust. § 82 odst. 4) SpŘ);
- b) informaci o způsobu (formě) podání vůči SSÚ (§ 37 SprŘ);
- c) informaci o možnosti nahlížení do spisu, a to kdykoli v úředních hodinách (přičemž nelze uvádět, že je nutné se předem tzv. objednat atd., byť SSÚ může uvést, že je to vhodné);
- d) informaci o povinnosti smluvního zástupce prokázat se písemnou plnou mocí (ust. § 33 odst. 1) SprŘ);
- e) povinnosti předložit na základě výzvy oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti (ust. § 36 odst. 7) SprŘ).

spoluvlastnictví podá žádost o zahájení správního řízení týkající se této věci, jsou účastníky tohoto řízení i ostatní spoluvlastníci, kteří žádost o zahájení řízení nepodali. Tito spoluvlastníci jsou pak dotčenými osobami. Lze uvést i obdobné případy, kdy dochází k velice těsnému propojení práv a povinností subjektů podobně jako je tomu v případě spoluvlastníků věci, např. v případě vztahů mezi účastníky veřejnoprávní smlouvy ve smyslu ust. § 161 správního řádu nebo sporného řízení ve smyslu ust. § 141 správního řádu.

V některých typech řízení je nutné uvedené doplnit o další poučení, jde zejména o:

- a) deklaratorní řízení, kde musí být v oznámení o zahájení řízení účastníci informováni o tom, že při posuzování věci bude správní orgán vycházet primárně z podkladů a návrhů na provedení důkazů, které účastníci uvedou (ust. § 142 odst. 3) SprŘ)²,
- b) přestupkové řízení, kde musí být ev. poškození bezodkladně informováni o tom, že mají právo v řízení uplatnit nárok na náhradu škody (ust. § 70 odst. 1) SprŘ), může jít např. o řízení o přestupku spočívajícím v nepovoleném umístění pevné překážky na pozemní komunikaci, kdy poškozeným může být osoba, které byla v důsledku umístění překážky způsobena škoda.

III. DORUČOVÁNÍ ADVOKÁTŮM

Při zastoupení účastníka advokátem SSÚ doručuje toliko advokátovi (výjimkou je situace, kdy má zastoupený v řízení něco osobně vykonat, tj. kdy nemůže jít o činnost, kterou může obstarat někdo jiný). Advokátovi je nutné doručovat do DS advokáta, nikoli do DS advokátní kanceláře, kde působí³.

IV. OBSAH PROTOKOLU

V protokol, jehož cílem je zachytit průběh úkonu, nesmí být obsaženy úvahy SSÚ stran jeho názoru na věc samotnou, tj. právní hodnocení (např. posouzení otázky zda byla cesta užívána veřejností apod.). Protokol musí být čitelný a pakliže není, je nutné zajistit jeho přepis.

Pokud je součástí protokolu o důkazu ohledání věci fotodokumentace nebo video, je nutné je označit tak, aby bylo zřejmé, co je zachyceno, tj. zpravidla označení pozemkové parcely apod.

V. APLIKACE § 36 SPRŘ

Pokud SSÚ usnesením omezuje účastníkům možnost k navrhování důkazů (ust. § 36 odst. 1) SprŘ), vždy musí zvážit, zda k takovému omezení procesních práv přistoupit a proč. Uvedené je nutné řádně odůvodnit pro každou věc individuálně.

Pokud jde o naplnění povinnosti SSÚ dle ust. § 36 odst. 3 SprŘ, pak nutno uvést, že:

- a) z uvedené informace musí být patrné minimálně to, za jakého stavu bude mít správní orgán dostatek podkladů, tj. nelze do oznámení o zahájení řízení pouze obecně uvést, že účastník má uvedené právo;
- b) čas poskytnutý k případnému vyjádření není určením lhůty a žádné usnesení dle § 39 SprŘ se nevydává, jde o tzv. dobu.

² K tomu např. Rozsudek Nejvyššího správního soudu 1As 51/2023-54 ze dne 20.11.2023: „[37] Nejvyšší správní soud však nemohl přehlédnout, že bylo povinností správních orgánů poskytnout účastníkům řízení přiměřené poučení o jejich procesních právech a povinnostech (§ 4 odst. 2 správního řádu), mezi něž jistě patří také zvýšená míra povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní v deklaratorním správním řízení. Stěžovatel obecně tvrdil, že komunikaci užívali jeho klienti, a tím v obecné rovině splnil svou povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti stran obecného užívání komunikace. Jeho tvrzení však nebyla natolik určitá, aby správní orgány mohly dostatečně zjistit skutkový stav (§ 3 správního řádu) tím, že provedou nad rámec návrhů účastníků další důkazy ze své vlastní iniciativy (§ 141 odst. 4 správního řádu). Pokud by jej o této skutečnosti správní orgán nepoučil, muselo by být rozhodnuto v neprospěch stěžovatele, neboť v případě pochybností o existenci souhlasu vlastníka se vznikem účelové komunikace je třeba rozhodnout ve prospěch vlastníka (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 55/2011 - 141). Jestliže ovšem stěžovatele tíží břemeno tvrzení ohledně naplnění znaku souhlasu s obecným užíváním, je nutné tuto jeho povinnost vyvážit dostatečným poučením správního orgánu nikoli pouze o zvýšené míře povinnosti tvrzení a důkazní v deklaratorním správním řízení na počátku tohoto řízení, ale také v průběhu správního řízení o důsledcích nesplnění povinnosti tvrzení a důkazní.“

³ K tomu vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2015, čj. 7 Afs 60/2015-32.

VI. VEDENÍ SPISŮ⁴

Spisy musí být vedeny tak, aby obsahovaly na začátku spisu spisový přehled, ze kterého je patrný:

- a) název dokumentu,
- b) jeho číslo (ev. strana ve spise),
- c) datum, kdy byl zařazen a
- d) kdo jej doručil (vytvořil).

Spis musí být veden tak, aby byly jeho jednotlivé listy pevně spojeny, není možné, aby se jednalo o volně ložené listy.

V případě, že spis obsahuje dokumenty vzniklé v originále v elektronické podobě, je nutné je opatřit minimálně průvodkou datové zprávy (či obdobným dokumentem), ze kterého bude zřejmé jak forma doručení, tak i další informace.

S pozdravem

Mgr. Bc. David Mazánek
právník odboru dopravy a s.h.
KÚ Královéhradeckého kraje

ROZDĚLOVNÍK

- 1/ ORP Královéhradeckého kraje – silniční správní úřady
- 2/ www stránky Královéhradeckého kraje

Přílohy

.

⁴ Ust. § 17 SprŘ; z.č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhl. č. 259/2012 Sb. o podrobnostech výkonu spisové služby, ve zn. pozd. předpisů; z.č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.